

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

זקן האדמורי"ם שליט"א:
זאלסט אים גוט מחנך זיין

בלק (פנחס בא"י) תשפ"ב

מכון אפריון לשלמה

ליקווד תשפ"ב

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א

אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות

נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת

הנגיד החסיד המפואר

מו"ה בעריש האלפרין הי"ו

ממתפללים החשובים של ביהמ"ד סאנטוב לייקווד

לע"נ הרופא הדגול והמפורסם

הרה"ח מו"ה זאב ב"ר אהרן זעלענקא ז"ל

Dr. Zev Zelenko

גלב"ע א' תמוז תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

הדפדופה!

ספר נועם שיח

מהדורת "זבלכתך בדרך" - חלק ג'

אוצר שיחות המלהיבות את הלב
משולבות בעובדות נפלאות והנהגות מגדולי ישראל

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

איגרת נדירה מאת המשפיע המפורסם
הרה"צ רבי אברהם אלימלך בירדמן שלישי"א

שמחו בה' וגילו צדיקים

בעוה"ש"ת, ט' בטבת תשע"ה

הנה התגלה עתה אור מופלא, הלא המה גליונות "נועם שיח", והם אוצר שיחות דברי תורה אמרים יקרים יוצאים מברך מים חיים, שנאמרו לעם דורשי ה' ע"י המשפיע הגדול והמפורסם מרבנים החשובים דליקוואד הגה"ח רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אב"ד דק"ק סאנטוב, והדברים יוצאים מן הלב להשקות את בני ישראל, דברים נשגבים מתוקים מדבש המלהיבים את הלכות ומעוררים לתורת ה' ולעבודתו, אשרי לו שזכה להאיר ולהשפיע על אח"י הצמאים לדבר ה' ואני בתוכם שכבר דליתי מנהר הגדול הזה.

על כן יפה ונאה עשו כעת אשר קיבצו את הגליונות לפונדק אחד, ולהוציא ספר יפה ומפואר "נועם שיח", אשר יוצא לאור לרגל שמחת לבו בנשואי בנו החתן המופלג בחיור"ש נ"י, ובדואי יתקבל ספר נפלא זה ברוב חיבה אצל אחינו בני ישראל המבקשים את ה'.

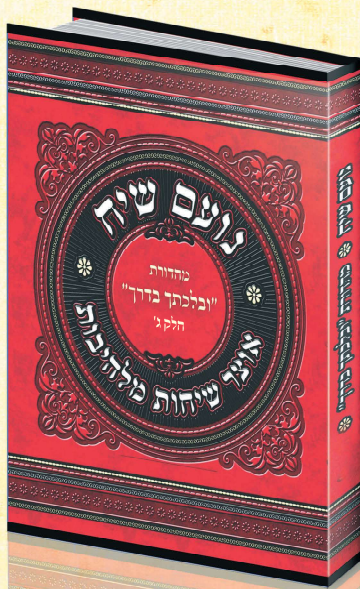
השי"ת יהיה בעורו ויפוצו מעיניו חוצה, לגלות ולהאיר בקרב עמך ישראל את האור כי טוב, ויזכה להגדיל תורה ולהאדירה, וימשך במפעליו הברוכים בעוז ותעצומות, מחיל אל חיל ילכו, בבריות נופא ונורא מעליא, וירוהו חת דקדושה מכל יוצ"ח, מתוך שמחה והרחבת הדעת דקדושה, עדי נוכה לביאת משיח צדקינו בב"א.

אברהם אלימלך בירדמן

הפצה:

1-718-384-1324

עריכה:

לבן אפריון לשלמה

לייקוד

9996551@gmail.com

קהל זכרון אלעזר סאנטוב

על שם הגה"ק רבי אלעזר לעוו זי"ע בעל "שטן רוקח" אב"ד סאנטוב
ועל שם נינו הנקרא על שמו הרה"ח הנעלה מוה"ר יעקב אלעזר פרידמאן ז"ל

Congregation Zichron Elazar
16 Irene Court Lakewood, NJ 08701
Tel: 732-886-1944

השתדלו והרבו תחינה

לרפואת זקן צדיק דורינו

כ"ק אדמו"ר

מראתמיסטרייוקא שליט"א

מרון חי יצחק בן אסתר רבקה שליט"א

צום-פינטל

"א בחור אין ישיבה האט נישט זיין אייגענע זיינער און מנהיג, וויאזוי די ישיבה פירט זיך - אזוי טוט מען".

כ"ק אדמו"ר מראתמיסטרייוקא שליט"א

הגה"צ מסאנטוב לעיקוואוד שליט"א דערציילט בשם הרה"ג ר' מיכל דאסקאל שליט"א, ר"י צמח צדיק וויזניץ ב"פ:
אין ישיבת וויזניץ האט מען ביי א שבת התאחדות באשטימט אז מען וועט דאווענען מנהג ערש"ק אין א פרע שעה, צוליב וואס שבת איז געווען שפעט און מען האט געוואלט פראווענען א לאנגע באטע פרייטאג צונאכטס.
אין ישיבה האבן געלערנט עטליכע אייניקלעך פון ראתמיסטרייוקא רבי, וועלכע האבן אנגעפריענט ביים זיידן וואס צו טון, נאכדעם וואס אין ראתמיסטרייוקא איז מען מקפיד צו דאווענען ביים זמן, אויך דעם האט דער רבי שליט"א געגעבן דער אויבנדערמאנטער אנטווארט.

זקן האדמורי"ם שליט"א: זאלסט אים גוט מחנך זיין...

בגמרא (מס' בבא בתרא דף כ"א ע"א) דרשו את הפסוק (דברים י"א, י"ט): ולמדתם אותם את בניכם – "ולמדתם אֲתֶם" – דהיינו שה"אב" צריך ללמד את בנו תורה. כי בפסוק נאמר "אתם" – חסר – בלא וי"ו – וזה נדרש ל"אֲתֶם", דהיינו ולמדתם אותם – אתם, ולכאורה, למה צריכים לקחת תיבה מהפסוק וללמוד מזה שני דברים – "אותם" ו"אתם" – ולא כתוב מפורש בפסוק "ולמדתם אותם אתם את בניכם" – שהאב חייב ללמד את בנו תורה?

אלא – שמעתי ממרן הגה"ק מקלוויזנבורג זי"ע (יארצייט ט' תמוז), שבדווקא כתיב "אתם", כי רק אחרי שהאב בעצמו יושב וילמד – הוא יקבע עתים לתורה – אז יוכל ללמד את בנו תורה, כי לא שייך ללמד את בנו תורה בו בזמן שהאב אינו יושב ולומד... וא"כ שפיר כתוב רק תיבה אחת – "אתם" – כי זה דבר אחד, ה"ולמדתם אותם" הולך ביחד עם ה"ולמדתם אתם", כי רק אחרי שמתקיים ה"ולמדתם אתם" – שהאב יושב ולומד, אז אפשר לקיים את ה"ולמדתם אותם"...

בפסוק נאמר (דברים ל"א, י"ב): הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגו'. וברש"י, האנשים – ללמוד, והנשים – לשמוע, והטף – למה בא, לתת שכר למביאייהם.

ידוע הטעם שמביאים את הטף לביהמ"ד, כדי שאזניהם יקלטו דברי תורה ועיניהם יראו את האנשים לומדים תורה, ואע"פ שעדיין הם לא מבינים מה שהם שומעים, מ"מ יש לכך השפעה, כפי שמסופר בירושלמי (מס' יבמות פ"א, ה"ו) על אמו של רבי יהושע בן חנניא, שהביאה את עריסתו לביהמ"ד שאוזניו יקלטו דברי תורה.

בענין זה מפורסם הסיפור שאירע תקופה קצרה לאחר השואה. הגאון הרב מפוניבז' זצ"ל הלך להציל ילדים יהודים מהמנזרים, ילדים שהוריהם הפקידום בשנות הזעם במנזר כדי שינצלו ממות בידי הגרמנים ימ"ש. באחד המקרים פנה ראש הישיבה הגאון זצ"ל לראש המנזר בבקשה שיחזיר לו את הילדים הנמצאים במקום, כדי להחזירם לאמונתם ולכור מחצבתם, ענהו הכומר בתמימות מעושה: כאן לא נמצאים ילדים יהודים כלל, כולם פה הם נוצרים, ומה גם שאין לך כל הוכחה שיש כאן יהודים ועל סמך מה אתה בא לבקש אותם.

אמר לו הרב מפוניבז': אני אוכיח לך מי הוא יהודי, אבל רק בקשה קטנה לי אליך, אנא הרשה לי להיכנס בערב לאחר שתסתיים ארוחת ערב וההכנה לשינה, נענה הכומר לבקשתו והכניסו בשעה המיועדת.

הילדים כבר שכבו במיטותיהם, פתח הרב מפוניבז' וצעק בקול רם "שמע ישראל..." והנה החלו קריאות מכל הצדדים "מאמע מאמע..." הגיב הרב ואמר לכומר: הנה ההוכחה שלי מי הוא יהודי, ואין לך הוכחה מוצקה מזו! הילדים שמעו "קריאת שמע" לפני השינה, ומיד נזכרו באמם!!!...

ואכן מחמת ההוכחה החזקה ליהדותם של הילדים, לא היה לכומר ברירה אחרת, ושבנו בנים לגבולם ונפשם ניתנו להם לשלל וגדלו על ברכי היהדות החרדית לתפארת.

כאשר מלמדים ילד קטן דברי תורה, אף שאינו מבינם, אוזניו קולטות, והם נשארים במוחו רשומים לעולם.

וזהו פירוש הפסוק "הקהל את העם אנשים נשים וטף למען ישמעו ויראו ולמען ילמדו ויראו את ה'". אם הטף ישמעו אפילו לא יבינו, ילמדו ליראה את ה', וזהו כוונת חז"ל "ליתן שכר למביאייהם" כפי ששיבחו את אמו של רבי יהושע.

ואמנם צריכים לזכור את דברי השלה"ק שכתב (הו"ד במג"א סי' קכ"ד סק"א) "וצריך שיחנכם שיעמדו באימה וביראה, ואותן שרצים ושבים בבית הכנסת בשחוק מוטב שלא להביאם" – שאין להביא תינוקות המבלבלים את המתפללים ומפריעים להם להתפלל, ועל כן כל ערום יעשה בדעת, לזכות את ילדיו שישמעו דברי תורה ויכנסו לתוך גופם – באופן שלא יופרעו אחרים מחמת כן.

וכבר המליץ חכם אחד בבית כנסת מסויים שהיו רגילים להביא תינוקותיהם הפעוטות לבית הכנסת, והיו מפריעים בצעקותיהם בשעת התפילה וקריאת התורה, אמר להם החכם, תמיד היה קשה לי לשון מאמרם ז"ל (שהובא ברש"י לעיל) "טף למה באו" – דמשמע שבאו מעצמם, כדי לתת שכר "למביאייהם" משמע שמביאים אותם, הא כיצד? – הם באו מעצמם או שהביאו אותם, אלא לדידי – אמר החכם – כך מתפרשת מאמרם ז"ל, הורים הרואים שזאטוטיהם הבאים מעצמם לבית הכנסת מפריעים למתפללים, מצוה עליהם לנטלם ולנשאים לביתם.

וזהו שאמרו, אם "אנשים באים ללמוד, נשים באות לשמוע",
אם כן "טף למה באים", הלא ה"טף" מפריעים לגדולים ללמוד
ולשמוע? – אלא כדי לתת שכר למביאייהם 'הביתה'...

סיפר לי אחד מידידיי הקרובים סיפור נפלא ששמע ממקור
מוסמך, וכך סיפר:

אחד הבנים שלו עבר ל"ע תאונת דרכים (עקסטעדענ"ט) קשה
ומצבו היה חמור ביותר, כלל ישראל התפללו לרפואתו השלימה
והמהירה, ובד בבד הזכירו אביו אצל זקן האדמורי"ם כ"ק מרן
האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א שיעתיר עבורו ויברכנו
בברכת "רפואה שלימה". כעבור זמן, החל מצבו להשתפר בחסדי
השי"ת, ולאט לאט התקדמה החלמתו עוד ועוד.

יום אחד נכנס האב אצל הרבי שליט"א לבשר לו את הבשורה
הטובה שב"ה חלה שיפור גדול אצל בנו והוא חזר לאיתנו בחסדי
השי"ת, וביקש מהרבי שיאמר לו איזו קבלה מיוחדת שיקבל על
עצמו בתור שבח והודאה להשי"ת על שהציל את בנו מרדת שחת.
הרבי שמע וחייך, ואח"כ נענה ואמר "זאלסט אים גוט מחנך זיין"
[תחנך אותו היטב]...

מסופר על מרן הגרי"ז מבריסק זצ"ל, שאחד מבניו שהיה
שובב גדול קפץ בקטנותו על השולחן כשהיו מסובים שם גדולי
תורה באסיפה חשובה, ואחד הנוכחים בראותו את הילד עומד על
השולחן ואביו הרב אינו מעיר לו כלום, נפנה והעיר למרן הגרי"ז

"בריסקער רב, למה כבודו לא צועק או מכה את הבן, הלא צריכים לחנך אותו!". אמר לו הבריסקער רב: זה לא נקרא "חינוך", "חינוך" הכוונה לחנכו בקטנותו כדי ש"גם כי לא יזקין לא יסור ממנו", אני מבטיח לכם שבזקנותו הוא לא יקפוץ על השולחן באמצע אסיפות... ואלא מאי, יש לכם "שוואכע נערוון", אז זה בעיה שלכם...

לאחרונה הופיע ב"נועם שיח" (פרשת בהעלותך תש"פ, מס' 151) אימרא נפלאה שאמר כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי שליט"א במעמד סיום הש"ס שהתקיים במחיצתו, וכך אמר הרבי:

נעים זמירות ישראל אומר (תהלים י"ט, ח): תורת ה' תמימה משיבת נפש, "תורת ה' תמימה" – כיצד יכולים לזכות ל"תורת ה' תמימה" – לסיים את כל הש"ס – ע"י "משיבת נפש", "נפש" רומז על הדיבור, וכמו שנאמר בפסוק (בראשית ב', ז): ויהי האדם לנפש חיה ותרגם אונקלוס "לרוח ממללא", כשאדם מונע את עצמו – את דיבורו, הוא מתאפק מלדבר דברים בטלים, על ידי זה יזכה ל"תורת ה' תמימה" – שיזכה לסיים את כל הש"ס.

אבל אם חלילה האדם אינו נזהר בכך, הוא לא שומר על דיבורו, הוא מדבר דברים בטלים, כיצד יוכל לזכות לכך, והלא אין לו זמן ללמוד, שהרי הוא מבלה את הזמן בדברים בטלים במקום ללמוד, רק כאשר הוא "משיבת נפש", הוא משיב את עצמו ונמנע מלדבר דברים בטלים, אז יהיה לו זמן ללמוד ויוכל לזכות לסיים את כל הש"ס.

והמשיך הרבי שליט"א ואמר: בזה אפשר לפרש את הסיפור הידוע (מסכת שבת דף ל"א ע"א), שגוי אחד הגיע להלל ואמר לו שהוא רוצה להתגייר על מנת שילמדנו כל התורה כולה כשהוא עומד על רגל אחד, ולמדו הלל את הפסוק (ויקרא י"ט, י"ח): ואהבת לרעך כמוך, מה דעלך סני לחברך לא תעביד.

ולכאורה הדברים טעונים ביאור, כיצד שייך הדבר ללמוד את כל התורה כולה כשעומדים על רגל אחד, מה היתה כוונת הגר שביקש דבר מוזר כזה. ברם נראה לומר, שכוונת הגר הייתה, הוא ביקש מהלל רגל אחד – היינו יסוד אחד שעליו יעמוד, ועל ידי זה יוכל ללמוד את כל התורה כולה. אמר לו הלל, מה דעלך סני לחברך לא תעביד, אל תצער את השני כמו שאתה לא רוצה שיצערו אותך.

ובאמת, איך מגיעים לכך לא לצער את השני, אם האדם נזהר שלא לדבר דברים בטלים אז הוא לא יבוא לצער את השני, וממילא, כשהאדם ישמור את דיבורו שלא לדבר דברים בטלים ועל ידי זה ינצל מלפגוע בחברו ולצער אותו, אזי יהיה לו זמן ללמוד. נמצא ששמירת הדיבור היא היסוד הגדולה אשר על ידה יוכל לזכות ללמוד ולקנות את כל התורה כולה...

והנה כעת בימות הקיץ כששהיתי במאנסי, נכנסתי אל האדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי שליט"א, והרבי אמר שראה ב"נועם שיח" את הווארט שהופיע בשמו, ועלה בדעתו להוסיף משהו לדבריו, וכך אמר הרבי:

הנה חז"ל אומרים לנו (מס' סוכה דף מ"ב ע"א), שתיכף בעת שהקטן מתחיל לדבר, אביו מלמדו תורה, דהיינו את הפסוק (דברים ל"ג, ד') תורה ציוה לנו משה מורשה קהילת יעקב. ולכאורה צריכים להבין, למה ממהרים ללמדו את הפסוק "תורה ציוה" בעודו קטן, שבקושי התחיל לדבר ועדיין אינו מבין כלל מה שאומרים לו, למה

אין אנו ממתנינים שיגדל קצת ויתחיל להבין את מה שהוא אומר, ואז נלמדו את הפסוק "תורה ציוה"?

אלא רמז יש בזה – אומר הרבי – שתיכף ומיד בעת שמתחיל הילד לדבר, ראוי ללמד אותו: היזהר כל ימי חיך שבכל עת שאתה מדבר יהיו דבריך רק בדברי תורה ולא בדברים בטלים, כי אם תתחיל לדבר דברים בטלים, וועסטו אין ערגעץ נישט אָן קומען...

לפני שנים הלכתי עם בני הרב מאיר דוב הי"ו – שהיה אז ילד קטן – לשבות אצל ש"ב כ"ק הגה"ק מקאשוי זי"ע בעל "ברכות שמים", בקרית קאשוי, וסעדתי אצלו בבית את סעודות השבת. לאחר הסעודה נכנסה הרבנית מקאשוי ע"ה, ונתנה לבני איזה ממתק [נאש]. כשקיבל את הממתק שאל אותי בני בקול "אבא, זה כשר?"... הגה"ק מקאשוי נהנה מאוד מאוד מזה, ואמר: כך צריכים לחנך את הילדים, שאפילו ילד הבא מלייקווד, ונמצא בבית הרב מקאשוי, ג"כ צריכים לשאול את האבא אם זה כשר...

ובאמת, במקום שיתרגז ויפגע מזה – ויחשוב שזה חוצפה שכשבאים אצל אחד לסעוד שואלים כאלו שאלות – ובפרט בבית הרב מקאשוי – ואין מחנכים את הילדים שישתקו וינהגו בדרך ארץ – ברם הוא חשב אחרת לגמרי, הוא נהנה שמחנכים את הילדים להתנהג כן. וגם כשיצאו מביתו לסעודה שלישית שהתקיים בביהמ"ד, סיפר לכל מי שמצא: היה פה היום ילד מלייקווד, ואכל אצלי הסעודה, ושאל אם זה כשר – ואמר בנעימות – אפי' בבית הרב מקאשוי שאל אם זה כשר – כך צריכים לחנך את הילדים...

מרן הגרי"ז מבריסק זצ"ל היה מרבה לספר את הסיפור דלהלן, ממנו נלמד את חובת ההורים בחינוך ילדיהם.

ה"בריסקער רב", בהיותו עדיין רב בעיר בריסק, היה נוסע מדי שנה בימות הקיץ לעיירת נופש ידועה בפולין של מעלה שהיה בה אויר צח ונקי, מחמת סבלו הרב ממחלת האסטמה שתקפתו כידוע, ובאותה עיירת נופש היה האוויר זך ומיוחד שהיה חשוב מאד לבריאות גופו.

ברחובות העיירה בינות לעצי נוי מוריקים וכרי דשא נרחבים, היו מפוזרים ביתנים גדולים ויפים שהיו מושכרים לנופשים. הרב זצ"ל היה מגיע מדי שנה לביתן קבוע, שבו איווה למושב לו בשבועות הנופש. בביתן הסמוך אליו היה לו שכן, יהודי ירא ושלם מפולניה, שהיה מגיע גם הוא באופן קבוע באותה תקופה לנפוש בעיירה לצרכי בריאותו. והיו שמחים לפגוש זה את זה, ונהנים משכנותם וקרבתם, וגם היו קובעים ביניהם לימוד משותף בחברותא מדי יום.

באחת השנים לא הגיע אותו שכן אל הנופש, והרב דאג וחרד לשלומו ובריאותו, וגם חסרה לו שכנותו הטובה ולימוד החברותא שביניהם.

כשנפגשו בשנה שלאחר מכן, שאלו מרן הגרי"ז על סיבת היעדרו בשנה הקודמת. סיפר לו האיש, שבשנה שעברה היה מאושפז כמה חודשים בבית החולים לאחר חג הפסח, שמחמת אכילת המרור (שהיו נוהגים באכילת 'חזרת' חריפה ביותר, לא כמו החסה של זמננו), לקה בהתקף לב קשה, והיה תחת שמירה קפדנית כמה חודשים לאחר מכן, ולכן לא הגיע אל הנופש.

אמר לו הרב, ופסק בנחרצות: "אם כן, הרי זה מצב של סכנה, ואין אוכלים מרור!", והעיד ואמר: "גם אני שכידוע לך סובל אני ממחלת האסטמה המסוכנת, אינני אוכל מרור".

כששמע את דעת מרן הגרי"ז, נתפס האיש בחרדה וזעק: "בריסקער רב! הרי אתם, גם אם לא תאכלו המרור, בודאי ידעו בניכם ונכדיכם ובינו מכך שכשם שצריך 'מסירות נפש' בשביל אכילת המרור – כך צריכים מסירות נפש שלא לאכול בעת סכנה חלילה, כאשר כך נפסק הדין בשולחן ערוך... אבל אצלי, אם לא אוכל את המרור חלילה, מי יודע למה זה יוכל להוביל אצל בני ואצל נכדי!..."

ונהנה הרב מאד מתשובה זו וקלסה. כל ימי חייו היה הרב מספר מעשה זה ומדגיש את גודל חרדתו של היהודי היקר לחינוך הדורות הבאים אחריו, שהיה מוכן בעבור זאת לסכן את בריאות ליבו, והיה מושבח ומוקיר מאד את יראת שמים התמימה והשלמה של אותו יהודי.

סיפר לי אחד מיידיי, שלפני זמן נכנס עם בנו חתן ה"בר מצוה" אצל זקן האדמורי"ם כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א שיניח לו תפילין. בהיכנסו, אמר אבי הבן להרבי, שהוא רוצה שהרבי ילמד את בנו את כל המנהגים שהוא (הרבי) נוהג בעת הנחת תפילין, כדי שהבחור ילמד את המנהגים ויוכל לנהוג כך בעצמו.

הרבי שמע את בקשתו, ושאל בהשתוממות: מה? אתה מבקש שאת המנהגים שלי ינהג גם הוא? – הרי יש לו ב"ה אבא, הוא צריך

להתנהג כמו שאביו נוהג! אויב מיין זון וואלט נאכגעמאכט עפעס א רבי'לע, וואלט עס מיך געשטערט [אם הבן שלי היה נוהג כהמנהגים של איזה רבי'לע היה הדבר מפריע לי]...

לאחרונה התפרסם סיפור נפלא ביותר בענין כיבוד אב, וצורת החינוך למצוה זו בעיני גדולי הדור.

פעם אחת הגיע לבית הגאון הגדול רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל אב ובנו בן העשר, האבא אמר לשמשו של הרב שברצונו להיכנס עם בנו אל הרב, וסיפר בדמעות שלישי שבנו מתנהג אליו בחוצפה נוראה, הוא מתווכח עמו על כל דבר, ולפעמים כשחמתו גוברת בו הוא אף משליך עליו חפצים מחפצים שונים ה"י, האבא הוסיף ואמר: כלו כל הקיצין, איש לא יוכל לעזור לי מלבד הרב.

דבריו היוצאים מן הלב נכנסו ללבו, ומיד נכנס אל הרב שטיינמן וביקש רשות להכניסם אליו, כמובן שהרב שטיינמן הסכים מיד, האב והבן נכנסו, האבא התחיל לבכות וסיפר להרב שטיינמן על מעללי בנו.

הרב שטיינמן שמע את דבריו בכובד ראש, והזדעזע למשמע אזניו, הוא השתתף בצערו ולבו כאב בכאבו, הוא ביקש מהאבא לצאת לזמן מה מחדרו ולהשאיר אצלו את בנו, והוא ינסה לדבר עמו, האב יצא והרב שטיינמן נשאר לבדו עם הבן.

הרב שטיינמן פנה אל הילד ברכות אך בתקיפות, ושאל אותו: "מדוע תעשה כך לאביך? הלא זהו איסור מן התורה!?" הילד השיב בחוצפה "אני לא מסתדר איתו! הוא מעצבן אותי כל הזמן", וגם בעיניו עמדו דמעות. אמר לו הרב שטיינמן "גם אם אבא מעצבן

אותך, בכל זאת, אסור לך להתנהג אליו בחוצפה ועליך להתאפק ולשמור על כבודו בכל מחיר."

הילד שמע ושתק, ולפתע שאל אותו הרב שטיינמן: אמור נא לי, בני, האם גם לידי תהיה מסוגל שלא לכבד את אביך? הודה הילד בבושה ואמר "לא, מהרב אני מתבייש".

עיניו של הרב שטיינמן אורו, לרגע זה הוא ציפה, הוא מיהר לקרוא למשמשו, והורה לו להביא את המצלמה, והרב שטיינמן אמר בחיבה לילד "עתה נצטלם יחד, אני ואתה, וכשתגיע הביתה תגדיל את התמונה שלנו, ותתלה אותה בחדר שלך בבית, כך תמיד תרגיש שאתה נמצא לידי, ויהיה לך קל לכבד את אבא, טוב?", הילד הנרגש הנהן בראשו לאות הסכמה.

והנה הגיע המשמש והמצלמה בידו, הרב שטיינמן התרומם מכסאו, הניח ידו על כתפו של הילד הנרגש, חיבקו בחמימות, חיך והורה למשמש לעשות מהם תמונה, לאחר שהשמש צילם אותם, נחה דעתו של הרב שטיינמן, הוא התיישב בכסאו, בירך את האב ואת בנו במילים חמות, ונפרד מהם בחמימות.

ואכן, התמונה פעלה את פעולתה באופן מדהים. התמונה פותחה ב"פוטו" הסמוך, הוגדלה, והילד תלה אותה בחדרו. וראה זה פלא. מאז אותו יום לא רק שהחל לכבד את אביו יותר מכל בני המשפחה, אלא שמבין כל ילדי המשפחה הפך הילד לידידו הטוב ביותר של אביו, בילדותו, בשנות נעורו, וגם לאחר נישואיו. התמונה, שחוללה את המהפך, לא נותרה תלויה רק על קיר חדרו של הילד, היא נחקקה על לוח ליבו, לנצח נצחים...

בימי ילדותי למדתי בישיבת חתן סופר, וזוכר אני איך שהרב – הגה"צ רבי שמואל עהרענפעלד זצ"ל אב"ד מאטערסדארף – אמר מדי יום ביומו שיעור מיוחד לבחורים חריפים בחדר הפרטי שלו. פעם אחת אירע שלא קרא את הבחורים לחדרו לומר את השיעור הקבוע, והיה זה חידוש גדול, כי מעולם לא החסיר את השיעור – אך כולם חשבו שזה מקרה נדיר, אמנם כשהדבר חזר על עצמו למחרתו וכן ביום השלישי, הבינו הבחורים שמהו קרה, והחליטו לשאול אותו על כך.

נכנס אליו אחד הבחורים, וכשנכנס ראהו יושב על כסאו, כשרגל אחת מורמת למעלה על כסא. הבחור אמר לו שכל הבחורים דואגים ואין יודעים למה הוא אינו קורא אותם לחדרו לומר את השיעור הקבוע. אמר לו הרב: קיבלתי מכה ברגלי, ואני מוכרח להרים את הרגל על הכסא, ברם אין רצוני שיראוני במצב כזה שאני לומד כשרגל אחת מורמת על הכסא, שכן אינני רוצה שאפילו אחד יחשוב שכך אפשר לשבת בעת הלימוד...

הלואי ונזכה ללמוד מרבותינו הגדולים באיזה "בליק" להסתכל על כל דבר, ואף שפשוט שאין ביכולתנו לראות כל דבר באותה "בליק" של "גדול", בכ"ז הקב"ה יהיה בעזרנו שלפחות יתקיים מה שאמרו חז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פרק כ"ה): "מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי" – ואמר ע"ז הבעש"ט הק' זי"ע – שיהיה לכל אחד לכל הפחות "נגיעה" במקצת...

**הגה"צ אב"ד
סאנטוב באזוכע
ביי האדמו"ר
מסאדיגורה י"ם
ביים שמחת
החתונה בבית
סאדיגורה
פארגאנגענעם
וואך**

כ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א
מרן דוד בן סימא מירל

בס"ז החיים והשלום ואל טוב סלה אלהים
הרב ב"ש"ק אב"ד סאונאטק בעירו זצק"ו אי"צ
יש"ב על הקונטרסים ששלחתי לך מרחוק מקום
אנא בקרוב אלך ויש לי הנאה משה ב"ה
הש"ה וישנו שמעיה לרוב משה את הרבים
וגם /כשהי' בהבורה"צ תעז ותעלה ויראה שמים
ויהיה צפ"א אור החיים במזרחי"ל ומתחילי ויגו מכולם
אני שולח כאן לך את הוות"י חלק בבורה"צ
ואסווה בהיכרת טוב ואל כשי' וזמח
צ"צ האב"ד
בהר"צ מוויזשניץ זצ"ל אלה"ה

שמחת השבע ברכות פון החתן בן הגה"צ אב"ד סאנטוב בעל 'נועם שיה' עב"ג הכלה נכדת הגה"צ אב"ד יאקע זצ"ל

דער אייבנאן, ווערט געזען גר"א וויינבערג ביים אויפטערעטן

אביבן

יהלומים מגדולי ישראל

ה'לב שמחה' קיבל את פניו של אחיו בשמחה ומיד שאל אותו לסיבת איחורו החריג. בתגובה גחן ה'בית ישראל' ולחש משהו באזנו...

רק כעבור שנים גילה הלב שמחה' זצ"ל לבנו יבדל"ח האדמו"ר מגור שליט"א מה באמת היה שם

מרון האדמו"ר מגור שליט"א - וכי יודע אתה למה איחר דודך הרבי ה'בית ישראל' להגיע לשמחת הנישואין שלך? אמר לו הרבי: "לא, איני יודע". אמר לו אביו, אני אגלה לך.

וכך אמר ה'לב שמחה': אחי - הרבי ה'בית ישראל', גילה לי דבר נורא עד למאוד, שבעת שעמד לצאת מביתו להשתתף בשמחת הנישואין שלך, בעודנו עומד על מפתן דלת ביתו, הלחל חספק בלבו, בהיות שלדאבון לב הוא לא זכה לפני בטן חיים וקיימים משלו, שמה הוא אינו שמח בשמחתי שמחה שלימה, ומשכך, החליט שאין זה מן הראוי לבוא להשתתף בשמחתי מתוך שמחה שאיננה שלימה ואמיתית. ולכן נכנס בחזרה לביתו - הוריד את הספודיק מראשו, התיישב אצל השולחן והתחיל להתבונן בחשבון הנפש אמיתי ונוקב האם שמחתו היא שמחה שלימה ואמיתית, ורק כשפשט וברור היה אצלו שהוא שמח בשמחתי מתוך עומק הלב בשמחה שלימה - כמו "אין אייגן קינד" - רק אז חשב את הספודיק לראשו ובא להשתתף עמו בשמחתנו...

(נועם שיה בחוקתי טעיס')

שח הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א: שמעתי סיפור נפלא בשם כ"ק מרון האדמו"ר מגור שליט"א, וכך סיפר: בעת שמחת נישואין, כשכבר ישבו החתן והמחותנים בראש השולחן מוכנים ומזומנים למסיבת ה'קבלת פנים', המתנינו לבואו של הודו הגדול כ"ק מרון ה'בית ישראל' מגור ז"ע, אך לפליאתם הרבה הרבי עדיין אינו מגיע וכלל אינו נראה באופק.

המתנינו עוד קצת ועוד קצת, השעה מתאחרת, אך הרבי בושש לבוא. רק לאחר שהמתנינו זמן רב נראה סוף ה'בית ישראל' מגור. קהל הנאספים התפלאו על המקרה הזה מאוד, בהיות שהדבר ידוע שה'בית ישראל' היה דיין גדול והעמיד עצמו לזמנים באופן מופלא עד למאוד, ולמה כאן חרג ממנהגו ואיחר להגיע.

המחותן כ"ק מרון ה'לב שמחה' ניגש אל אחיו וקיבל את פניו בשמחה, ומיד שאל אותו לסיבת איחורו והאם הכל בסדר, וה'בית ישראל' גחן ולחש לו משהו באזנו. אחך אף לא שמע את שיחתם ומה היתה התשובה של ה'בית ישראל'.

שנים רבות אח"כ שאל ה'לב שמחה' את בנו - יבדל"ח כ"ק

מחשבה על הזולת

כ"ק האדמו"ר ר' דוד יצחק אייזיק ריבנוביץ מסקאליא זע"א גר בבורו-פארק. לאדמו"ר היה מקווה בביתו. בכל ערב שבת ראו אצלו דבר פלא. כאשר הצדיק חזר, לאחר שטבל לכבוד שבת, היה ראשו סחרחר ותקפו אותו כאבי ראש עזים, עד שהיה צריך לשכב במיטה כדי להקל על יסוריו.

נכדו שאל אותו פעם אחת למה בכל פעם בערב שבת, בשעה שסבא עולה מהמקווה יש לו כאול כאבי ראש עזים, עד שהוא צריך לשכב במיטה מחמתך? הרבי הסביר: "המקווה חם מאוד ולי יש גידים צרים. כשאני נכנס למקווה כל כך חם, זה משפיע עלי. יש לי כאבי ראש עזים מזה".

נכדו שאל אותו: "מה בעיניך? אני יכול להיכנס ולסדר הכל על צד היותר טוב ולהפחית קצת את החום. למה סבא צריך להתייסר מזה?". הרבי אמר לו: "לא לא! אל תפחית את מעלות החום". נכדו שאל אותו: "בשלמא, כשהסבא התגורר בויליאמבורג והיה הולך למקווה של קהילת צדילים. מכיוון שהסבא היה שם רק אורח, הוא לא יכול לקבוע באיזה דרגה של חום יש לחמם את המקווה, אבל כאן הר"י מדובר במקווה פרטי של הסבא. למה אי אפשר לסדר את זה ולהפחית את מעלות החום?". הרבי אמר לו דבר נורא: "במקווה כאן, אחד השכנים בא לטבול בכל ערב שבת. כשהוא נכנס למקווה החם, הוא אמר בסיפור: א'-מקוה! מקווה כל כך נעים" - ואיך אני יכול לקחת הבאה מיהודי?!"

(הסיפור המופלא מעובד מתוך 'נועם שיה-אב"ד סאנטוב שליט"א')

האדמורי"ם מסקולען וראחמיסטריווקא: מי שולח למי?...

אחד ממקורביו של זקן האדמורי"ם כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א סיפר סיפור נפלא, וכך סיפר: פעם היה איש שאחד מבני משפחתו חלה ל"ע במחלה קשה, והיו כמה רופאים שהציעו לעשות טיפול רפואי מסויים שיכול לרפא אותו מחליו, אבל לעומתם היו רופאים אחרים שהתנגדו לטיפול הזה, והרופאים לא הגיעו לעמק השוה בענין זה, ובני משפחת החולה לא ידעו גם הם מה לעשות, שכן מצד אחד חיי החולה עמדו על כף המאזניים וחיייו היו בסכנה והיה הכרח לעשות לו את הטיפול הרפואי, ומאידך, הניתוח שהיה עליו לעבור היתה כרוכה בסכנה גדולה כשלעצמה, ולא ידעו כיצד עליהם להתנהג בעת הזאת כאשר יש אומרים כך ויש אומרים כך.

מספר האיש הזה, שכשראה שאין ביכולת המשפחה לקבל שום החלטה, נכנס אצל כ"ק מרן האדמו"ר מסקולען זי"ע ושטח בפניו את כל הצדדים שבנין, ולאחר ששמע את דבריו, נענה הרבי ואמר, לנו לשמוע את חוות דעתו של כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א, ואם הרבי יאמר לעשות את הניתוח, יכולים לעשות את הניתוח.

מיד נסע הלה למעונו של כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א, דלתות הבית היו נעולות כי היה זה באישון לילה בשעה מאוד מאוחרת, אך בהיותו במהומה גדולה, התחיל לדפוק בחזקה על הדלת שיפתחו לו. הרבנית שמעה שאחד דופק בדלת וניגשה מיד לפתוח, והלה התנצל ואמר שיש לו שאלה מאוד דחופה לשאול את הרבי. אמרה לו הרבנית "נו, אם זה כל כך דחוף אז תיכנס לשאול את הרבי".

האיש נכנס מיד אצל הרבי וסיפר לו כל השתלשלות העניינים ושהוא מגיע כעת מבית הרבי מסקולען שאמר שאם הרבי מראחמיסטריווקא יאמר שאפשר לעשות את הניתוח יכולים לגשת לזה. ענה הרבי על אחר שיעשו את הניתוח, וציוה את ברכתו שהכל ילך כשורה ושיהיה לו רפואה שלימה. האיש שמע, ונפרד מהרבי ויצא לדרכו לחיים ולשלום.

הרבנית שמעה את כל מה שאירע שם, ושאלה את בעלה הרבי שליט"א מנין הוא לקח על עצמו אחריות כזאת לפסוק על שאלה של פיקוח נפש על אחר, וזה ממש שלא כדרכו, שבדרך כלל היה הרבי שואל ומברר שוב ושוב את הענין, ורק אח"כ היה עונה בכבוד ראש וישוב הדעת, ואמנם כאן השיב הרבי מיד.

כשמע הרבי את שאלת הרבנית, השיב לה בפשטות "דער סקולענער רבי האט שוין אויסגעפולט דער ישועה, איך האב נאר מסכים געווען" [האדמו"ר מסקולען כבר המשיך את הישועה, אני רק הסכמתי לכך]...

בעת שאבי מורי ז"ל חלה בערוב ימיו ל"ע, הציעו הרופאים שעליו לעבור ניתוח מסובך על השרדה רח"ל בתקוה שהניתוח יציל את חיי, ורופאים אחרים אמרו לעומתם שלא לעשות את הניתוח כי הניתוח כשלעצמו הוא מאוד מסוכן.

לאחר ששמעתי את דברי הרופאים, נכנסתי אצל כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א לשאול אותו כדת מה לעשות. הרבי שמע את דברי ושאל שוב בפרטי פרטות מה חוות דעתם של הרופאים. לאחר מחשבה רבה אמר לי הרבי "לך להתיעץ על כך עם כ"ק מרן האדמו"ר מסקולען". ובהיותי מקורב אצל הרבי מסקולען זי"ע, וכבר הזכרתי אצלו כמה פעמים את אבי שיהיה לו רפואה שלימה, נחפזתי לבית הרבי, בתקוה ובתפילה להקב"ה שיניחו לי להיכנס מיד אל הרבי.

אך כאשר הגעתי לביתו, נודע לי שהרבי כבר יצא לדרכו להקאנטרי שם שהה בחדשי הקיץ, ולכן השגתי מיד את הטלפון של הרבי בקאנטרי והתקשרתי אליו - עדיין לא היה באותם ימים פלאפונים רק טלפון רגיל בבית - ולכן התקשרתי לבית הרבי בקאנטרי.

אחד הגבאים הרים את הטלפון ואמר לי שהרבי יצא כעת לשפאצרי לשאוף אור צח מחוץ לבית, והוא עצמו הולך לצאת עוד מעט להצטרף אל הרבי ופמלייתו, ושאל אותי "מה אגיד להרבי, מי התקשר?" אמרתי לו את שמי, ואמר לי אותו בן בית, שכנראה שבערך בעוד שעה הרבי יחזור לבית ושאנסה להתקשר אז שוב.

לא עברו יותר מעשר דקות, ואני מקבל טלפון. אני מרים את הטלפון והגבאי של הרבי מסקולען אומר לי שאמר להרבי מי התקשר, והרבי הפסיק מיד את השפאצרי, הסתובב וחזר לביתו, והורה שיתקשרו אלי מיד. הגבאי מסר מיד את הטלפון להרבי, ואמרתי להרבי בדיוק מה אמרו הרופאים. לאחר ששמע הרבי את כל הצדדים, הורה הרבי לעשות את הניתוח, ובירך שיהיה לו רפואה שלימה, ואכן כעצת וברכת הרבי עשיתי, ואבי ז"ל עבר את הניתוח בהצלחה גדולה.

לאחר שגמרתי את השיחה עם הרבי, התנצחתי בפני הרבי שהפרעתי לו את מנוחתו ובגללי היה צריך לקצר את השפאצרי, אך הרבי הרגיעני ואמר לי שלא הפרעתי לו כלום, ושהוא נהנה לדבר עמי, ובירך אותי בברכות לרוח.

